

מכתבים

ליכנו למשתתף הערבי, שכל השכלתו האקדמית לא עמדה לו מול גסותו, גזענותו ובהמיותו של שכנו, המתכוון לגרשו מהארץ.

יפה ומושה בהן, תל-אביב

הפיתרון: הסתדרות עובדים אחרת

הקורא מציע... להילחם בהעלאת השכר. צרהשעה הוא להקים הסתדרות-עובדים אחרת; הסתדרות שתפעל נגד העלאות-שכר, שתילחם למען הקטנת השכר-במיוחד להקטנת

(המשך מעמוד 3)
שלושה אחרים נפצעו קשה, והם עדיין מאושפזים בבית-החולים סורוקה, אדם נוסף שוחרר, אך עדיין זקוק לטיפול.
אחרי התאונה ביררנו, והסתברה עובדה מדהימה: נהג אמבולנס כישראל אינו נדרש לעבור כל קורס לנהיגה מונעת?
התפקיד של נהגי-אמבולנס מחייב את הנהג לנסוע במהירות גבוהה ובתנאי-לחץ. לפיכך יש לוודא שהוא יהיה נהג מיקצועי עד כמה שאפשר. וזאת ניתן להשיג באמצעות הכשרה מיוחדת. ההכשרה עד היום לא היתה מספקת, והשבוע האחרון יוכיח זאת.
בתיקווה לתגובה, שתמנע קורבנות נוספים. דורית יערי, נרב ספר, תל-אביב

16 הגדולים

פירסתם פוטומונטאז' נחמד של גדולי-עולם, אבל שכחתם לציין את שמם של האנשים. אני נאלץ, בליט ברירה, לעשות זאת במקומכם. מימין לשמאל, יושבות: מריה קאלאס, אדית פיאף, סימון וייל וגולדה מאיר. עומרים: בשורה שמאחורי הנשים: מאו צ'דון, פאבלו פיקאסו, אלברט איינשטיין, פאולוס השישי ופייר מנרספראנס.
הגבוהים, בשורה השלישית: ג'ון קנדי, ז'אק שיראק, גמאל עבר אל-נאצר, שארל דה-גול, ז'ורז' פומפידו, ולרי זיסקארד-אסטאן ווינסטון צ'רצ'יל.
משה זילברבוים, חיפה

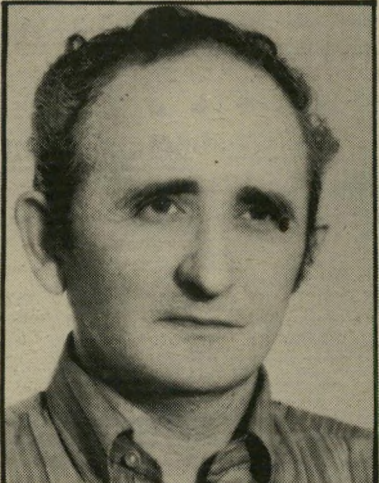
חזיר תמורת רנל

מנפלאות ההסכם הקואליציוני בתל-אביב.
כעת כבר אפשר לדעת בדיוק מה ערכו של דגל הלאום. הסיעות הגדולות בעריית תל-אביב השיגו את הבטחת הדתיים להניף דגלים על מוסדות החינוך שלהם כיום-העצמות. תמורת איסור על מכירת בשר-חזיר.
כך אנו גם יודעים מה ערכו של חזיר בשוק הפוליטי של תל-אביב.

שימשון ויזר, תל-אביב

פינקלשטיינים

בתוכנית הטלוויזיונית. כותרת "לילה" משתקפות פניה של החברה הישראלית ללא אפור.
לפעמים משתתפים בעימות פרצופים מוכרים, המשמיעים ריעות שחוקות ושיגרתיות. לפעמים אנחנו מזהים עם אחד הצדדים. לפעמים שני המתדיינים משרים עלינו שיעמום. אבל התוכנית שבהחיותו של דן רביב משרתת היטב את מטרתה: היא משקפת את פניה של החברה הישראלית, הניבטת בנו מעל המירקע ללא האיפור הסטרילי שכופים עליה עורכיה-החדשות ועורכיה-עברית בראשות השידור.
השבוע, כשראינו את המטיף הנצרתי אלכס פינקלשטיין מול הפסיכולוג מרוואן דואייני, הכנו שהתוכנית משולה גם לתופעה גופנית אחרת: גיהוק. עולים בה עצמים קשים לעיכול, שנתקעו בקיבה הישראלית וגורמים לה מחלות-מעיים.

קורא שיבק הסתדרות-נגד-שכר

קורא יערי.

משקיפים, צירפו אליהם את מיטב המומחים שלהם לענייני המרחב. היה זה, בין השאר, מיפגש ארוך של מומחים, מיקבץ של מיטב המוחות המטפלים בענייני המרחב שלנו.

כימי הוועידה קיימת, כמוכן, עשרות שיחות. אומנם, הוועידה לוועידה עליידי מזכירות האו"ם באופן אישי וכאדם פוליטי, המייצג השקפות מסוימות בישראל. אך לא שכחתי לרגע שאני גם עיתונאי. ניצחתי את המעמד כדי לאגור ידע רב ככל האפשר — חלקו לפירסום מייד ועיקרו כחומר-רקע, לשיכלול מערכת-ההיערכות שלנו. בין שאר האנשים המרתקים שהודמנו לי להיפגש עימם, היה מומחה מסויים לענייני השיעים בלבנון. אני יכול לגלות כאן את זהות האיש, אך מסופקני אם יש בעולם מומחים רבים המצויים כמוהו כסודייה-סודות של האירגונים השיעיים השונים בלבנון. הוא לא למד זאת מספרים באוניברסיטה, אלא תוך עבודתו היומיומית.

אכלתי איתו ארוחת-ערב, ובמשך כשלוש שעות קיבלתי תיאור מפורט של המערך השיעי בלבנון. זהות מנהיגיו השונים ונטייתיהם. בין השאר סיפר לי על מעשיה של הקבוצה האיראנית בבעליביק, על קשריה עם אירגון אל-אמל והקרנת השפעתה בשטח-הכיבוש הישראלי ברום. הוא גם סיפר לי על הדי מעשיה של ישראל כרום-לבנון בקרב העדה השיעית. מה שלמדתי בשיחה זו התבטא בדברי פרשנות רבים שפורסמו בשבועות האחרונים מעל עמודי העולם הזה. אני מעז לאמר כי שום עיתון ישראלי אחר אף לא התקרב לדיוק ההערכות שלנו. (רוב דיברי הפרשנות בעיתונים האמריקאיים מצטיקים ממש באינולם ובכבודם.) לא היה לי שמץ של ספק כי נשקף ההתאבדות השיעי ויפנה במהרה נגד ישראל, ועל כל הזהרת לפני שבועיים. חבל מאוד שחומרת האזהרה הזאת לא הדרה לתודעת האחרים לביטחון חיילי צה"ל בדרום-לבנון.

אפשר לשאול: האם אין ודועת-הבינון של ישראל יודעים מה שיודע העולם הזה? אני בטוח שכן. כוודאי יש למוסדות-הבינון השונים מערך מסועף מאוד של השגת מידע. גם על נושא זה, אך ככל מערכת-בינון, הקושי העיקרי אינו בהשגת המידע, אלא בהערכתו הנכונה, ובתייגום ההערכה הזאת לשפה של מקנות יעילות. למרבה הצער, אנחנו, אנשי העולם הזה, יכולים רק להזהיר ולהתרע. איננו יכולים לכפות של איש לשעות לאזהרותינו ולפעול על פיהן. אפשר למלא ספרים באזהרות שפורסמו במרוצת השנים מעל עמודי העולם הזה, שלא פעלו על פיהן — ושהתגשמו במלואן.

מגעים סודיים

צבירת מידע באמצעות מגעים אישיים היא שיטה ישנה אצלנו. בשבוע שעבר סיפרתי כמרור זה על פגישות שקיימתי במחתרת לפני 16 שנה עם פקידים מצריים בכירים ושהתגלו עתה עליידי המצרים עצמם. גם אלה לא היו הראשונים. מאז שנפגשתי עם שרה-חוף העיראקי בסוף שנות ה-50, קיימתי מאות רבות של פגישות עם אישים ערביים שונים בעולם. פגישות אלה תרמו, בין השאר, תרומה חשובה ביותר ליכולת העולם הזה לנתח מצבים, לפרש מאורעות — ואף לחזות אותם מראש.
חזינו מראש את מלחמת יום-הכיפורים את מלחמת-הלבנון (על כל פרטיה) ומאות מאורעות אחרים במרחב. למרבה הצער, חזינו מראש גם את האסון בצור, ולא היה בידונו למנוע.

א.א.א.א.

לפני שבועיים פירסם העולם הזה (2408), בגיליון שנשא את התאריך 26.10.83, כתבה תחת הכותרת "מתחת להריסות". זה היה למחרת הפיגוע במיפקדות האמריקאים והצרפתים בכיירות. אחרי שניתח את תולדות כת החאשישיין, שהמציאה לפני 800 שנים את שיטת הרצח הפוליטי לקידום הצרכים הדתיים של השיעים, גילה המאמר:

כניא מלחמת-הלבנון שלה חר מיני ללבנון קבוצה קטנה של "מתנבים". היו אלה לעשה מט'פים דתיים מובהרים, חסיד-אית-אללה, המפיצים את תורתם בין השאר: שהמוות כביצוע שמיפת-פיגוע מוביל ישר לגדעון.
הם קבעו את מרכזם בבי-עלבק, תחת הספת הפורים, בעלי-בריתו של חומייני. משם הם החלו משמיעים על השיעים ברחבי לבנון.
לדעת המומחים בכיירות, זהו מקור הפיגועים הראוותניים, שבוצעו בעיר פתא-התאבדות, המעמידים כצל את

אולם מטרת דכתבה לא היתה רק לנתח מה קרה לאמריקאים ולצרפתים, ומדוע. עיקרה היה אזהרה מפני מה שעלול להתרחש בכל רגע לצה"ל כרום-לבנון. אחרי ניתוח השגיאות שנעשו שם לאחריהם בהתנהגות כלפי השיעים, נאמר:

קשה להעלות על הדעת איזולת גדולה יותר מאשר התגרות בעדה השיעית בדי הובלבנון בשעה זו.
ערב עליית חומייני לשלטון כיראן, אמר עיתונאי ערבי בכיר, שראינו אותו בפאריס, לעורך העולם הזה: "תמיד למנהיגי ישראל שימחרו לעשות שלום עם אשף. עם ראשי אשף אפשר לדבר. עם אנשים רציונאליים. אבל אם סוחזת-לילה יבואו קומונס אנשים כמו חומייני, זה יהיה הסוף. הם קנאים מטורפים. אי-אפשר לדבר עימם. הם יילחמו עד להשמדת כס".
עכשיו עלול לקרות דבר כזה, בוועיר-אנפין, ברום לבנון. אם יצליחו שליחיה-חומייני להשתלט על העדה השיעית שם, תקום שם מדינת-טור שישאר לא ראתה עדיין כדוגמתה.

מילים אלה נכתבו כשבועיים לפני הפיגוע המחריד בצור, שבו נהרגו עשרות אנשי-ביטחון ישראליים, נוסף על הקורבנות הפלסטיניים והלבנוניים.

אילו קראו המפקדים המקומיים והגבוהים את הדברים האלה בעיון רב יותר, יתכן שהיו נוקטים אמצעים יעילים למניעת הפיגוע.

שיחה בז'נבה

אתה יכול לשאול: מניין יודעת? מה היה מקור המידע? האם המידע הזה עמד גם לרשות מערכת-הביטחון וקהילת-המודיעין של ישראל? אפשר להשיב על כך, לפחות באופן חלקי. לפני חודשיים השתתפתי בוועידת האו"ם לעניין פלסטין, שהתקיימה בז'נבה. גרתי באותו בית-המלון שבו נערכה, השבוע, הוועידה של ראשי העדות הלבנוניות. אותה ועידה משכה אליה מומחים מכל העולם. המדינות השונות, ששיגרו אליה משלחות או